



1997. szeptember 26-án Csépe-nap



KISHEGYESI

SZÓ-BESZÉD

A KISHEGYESI HELYI KÖZÖSSÉG LAPJA • 1997. SZEPTEMBER

Készség a helyzet rendezésére

A köztársasági emberi jogi és kisebbségügyi miniszter közbenjár a község gondjainak orvoslásában

A hét magyar önkormányzat közül elsőként helyi kezdeményezésre augusztus közepén munkajelleg látogatást tett a kishegyesi községben *Ivan Sedlak*, Szerbia emberi jogi és kisebbségi minisztere. *Sipos Béla* polgármester meghívásának eleget téve a tárca vezetője részletekbe menően megismerkedett a helyi viszonyokkal, különös tekintettel a köztársaság igen súlyos gazdasági és pénzügyi nehézségeire.

Az önkormányzat a községi közigazgatás és a politikai pártok vezető tisztségviselőinek jelenlétében *Sipos Béla* a

legégetőbb problémák között az elsődleges mezőgazdasági termelésből eredő és az ágazatot sújtó általános válság okozta problémákat emelte ki. Hangsúlyozta, hogy a feldolgozóipar hiánya, az ipari és a kisipari termelés visszaesése arra kényszeríti az önkormányzatot, hogy ismét kérelmezze Kishegyes besorolását a fejletlen községek közé. A különösen nehéz helyzet ellenére figyelemre méltónak ítélte az önkormányzat korrekt viszonyulását a községi költségvetés használóihoz, beszámolt a közművesítés terén elért eredményekről, és ismertette a vonatkozó távlati elképzeléseket, amelyek sajnos nem állnak összhangban a község pillanatnyi gazdasági lehetőségeivel.

A község részéről a véleménycsere során felvetették a készülő önkormányzati törvénytervezettel, valamint a hivatalos nyelvhasználati törvénnyel kapcsolatos aggályait, különös tekintettel a helység- és intézménynevek írásmódjára. Szóba került a határilleték eltörlésének kérdése, a külföldi oklevelek honosítása, a családi pótlék és szociális juttatások kifizetésének késedelme, valamint a helyi cigányság ügye és az egyre aggasztóbb szociális helyzet.

A megbeszélés során mindkét fél megnyugtató véleményazonosságról győződhetett meg. *Ivan Sedlak* kifejezte készségét, hogy a felvetett problémák megoldása érdekében folyamatosan képviselni fogja Kishegyes érdekeit az illető szaktárcaknál, különösen a mezőgazdaság, az oktatás és a szociális kérdésekre való tekintettel. Ugyanakkor elismerően nyilatkozott a képviselő-testület eddigi tevékenységéről, és a jövőre nézve támogatásáról biztosította a jelenlevőket. Ígéretet tett, hogy a közigazgatás kétnyelvű munkáját megkönnyítendő egy számítógépet és fénymásolót bocsát a község rendelkezésére.

A szeptemberi választásokról szólva a miniszter meggyőződésének adott hangot, hogy az nagyban hozzájárul az ország európai reintegrálódásához és ezzel együtt a gazdasági helyzet fokozatos javulásához.

Végezetül *Ivan Sedlak* kinyilvánította véleményét, hogy a választások után a körzetben előreláthatólag a VMSZ és a baloldali pártok fognak megosztózni a parlamenti mandátumokon.

Választások Szerbiában . . .

Szeptember 21-én köztársasági elnöki és parlamenti választások lesznek Szerbiában.

Kishegyes polgárainak nem kell magyarázgatni, hogy kire, kikre adják le voksukat és miért éppen rájuk, nem kell nekik ígéretet, nem kell őket (nem is lehet)

fenyegetésekkel szándékukban megingatni.

Falunk polgárai az eddigi többpárti választásokon is mindannyiszor józan megfontoltságról, politikai érettségről tettek tanúbizonyságot, meggyőződésem, hogy így lesz ez most is!

...és a kishegyesi Helyi Közösségben

A kishegyesi Helyi Közösségben az 1993-as év végén, fennállása óta első ízben titkos szavazás útján megválasztott képviselő-testületnek lejárt a megbízatása. Négyéves munkásságáról, tevékenységéről, eredményeiről, esetleges kudarcairól a jövő év elején fogunk beszámolni.

Most, párhuzamosan a köztársasággal lebonyolít-

juk a helyi közösségi választásokat is. Minden választópolgárnak a saját választókerületéből ajánlott két vagy több jelölt közül kell egyet „bekarikáznai”.

Hogy kit? Természetesen arra a szomszédra, ismerősre kell szavazni, aki tud és akar is a falujáért, falujának lakosaiért tenni, többet tenni.

Sipos Béla

Péter Róbert

A fejlesztéshez nem elég a jóakarát

A kishegyesi Helyi Közösségben egyre nagyobb gondot okoz az általános pénztelenség

A település közügyeit csak nagy erőfeszítéssel intézik

Mindenütt elismerik, hogy a Helyi Közösség derekasan teljesíti feladatát, de a megcsappant anyagi források miatt a falufejlesztésben képtelen lépést tartani a korral. Ilyen körülmények között kénytelenek lesznek csökkentéssel átütemezni az ideai pénzügyi tervet. Csak a polgárok összefogásával oldhatók meg a településrendezési és a környezetvédelmi feladatok.

A legutóbbi helyhatósági választások után, tavaly decemberben, Sipos Béla, a Helyi Közösség titkára, az újonnan választott Községi Képviselőtestület élére, a polgármesteri tisztségre távozott, a titkári teendőket Cékus Gyöngyi, a HK régi főkönyvelője vette át, azzal a kikötéssel, hogy elődje segíti a korábban megkezdett munkálatok realizálásában.

- Miért ez a bizonytalanság? - kezdtük Cékus Gyöngyitől.

- A tíz évre szóló helyi járulékot két évvel ezelőtt szavazták meg a polgárok. Ekkor léptek életbe az új közép- és hosszú távú közművesítési és pénzügyi tervek. Előzőm kezdte a tervek megvalósítását a rendkívül bonyolult pénzügyi körülmények kelles közepén, így az ő tapasztalata és segítsége sokat jelent községünknek. Ezt a segítséget meg is kapjuk tőle, amit a polgárok nevében is köszönünk.

- Minden szavából érződik a pénztelenség. Miben rejlik ez a rossz anyagi helyzet?

- A szegénységben, mondanák mifelénk az emberek. Elapadtak a bevételi források a lakosság körében, ami érezteti hatását nálunk is. A mintegy ezer nyugdíjas újabban nem fizet helyi járulékot, a mezőgazdaság siralmas helyzetben van (a terményekért jórészt újratermelési anyagot kapnak), a dolgozók bére alacsony és rendszertelen, tehát elharapódzott a járulék nélküli kifizetés. Legfőbb anyagi forrásunk -



Cékus Gyöngyi

amiből a korábbi évtizedekben újjászületett a falu - most szinte csak a közvilágítás költségeinek a fedezésére elég. Az egyéb közművesítést a különféle alapokból származó eszközökből és saját pénzforrásainkból próbáljuk fedezni, nagy erőfeszítésekkel, mert az igények jóval meghaladják a lehetőségeket. A bajokat idén még tetézte a júniusi természeti csapás, amely óriási károkat okozott. Olyan helyzetbe kerültünk, hogy kénytelenek leszünk csökkenteni a folyó évre vonatkozó terveinket.

- Ezek után megreked a közművesítés? Netalán visszafejlődés áll be?

- Csodával határos, hogy a falufejlesztés ilyen körülmények között sem benuult meg teljesen. Minden tőlünk telhetőt megteszünk, hogy a kis pénzből fenntartsuk a meglévőket, és még valamit hozzá is adjunk. Így a település új telefontárhálózatot kapott, megépült az új kerékpárút és a Krivaja-híd, ahol a nemzetközi út veszélyes kanyarját enyhítették, s ez közlekedésbiztonsági szempontból óriási jelentőség. A tűzoltók új megfigyelőtornyot építenek, ami szintén fontos, mert onnan az egész környék megfigyelhetővé válik, s remélhetőleg a tűzkár a jövőben kevésbé sújt bennünket.

- Ez azt jelenti, hogy a pénz a találékonyság pótolja?

- Nyilvánvaló, hogy a településfejlesztéshez nem elég a jóakarát, de összefogással és szorgos munkával sokat el lehet érni. Példaként említhetem, hogy amióta szorososan együttműködünk a községi közművesítési felügyelőséggel és a környezetvédő egyesülettel, településünk tisztasága, az utcák rendezettségére láthatóan javult. Egyes polgáraink eleinte csak legyintettek a felhívásra, hogy házaik előtt ne tartsanak épületanyagot, szemetet, gépeket, jószágot meg egyebet, de végül látva az eredményt, jórészt maguk is rendet tesznek portáik előtt. Persze, rendetlenek mindig voltak s lesznek, ezért hangsúlyoznám, hogy most vegyék nagyon komolyan a felügyelőség főlshóltásait, mert hatóságij eljárás előtt állnak.

- Ez azt jelenti, hogy a jövőben kevesebb szemétrakást látunk majd az utcákon és az utak mentén?

- Mindenképpen. Egyrészt, mert a felügyelőség igen erélyes ebben a kérdésben, másrészt pedig azért, mert elvégre civilizálódunk is! Mivel a községi szemét-depót nem sikerült létrehozni, így egyelőre minden évben földgyalukkal rendezzük a helyi szemétteloptet a Lógerban, oda szállítható továbbra is a hulladék. Szó van egy korszerű, a falutól távolabbi telep kialakításáról a Hármasútnál, a földbánya helylén, de előbb meg kellene építeni a bekötő utat az új autótút felüljárójáig, ami a távolabbi jövő feladata.

- Nyilván mostanában várható a tervek redukálása. Ez azt jelenti, hogy a HK alkalmazotainak kevesebb munkája lesz?

RESTAURANT MALI IDŐS-KISHEGYES
(024) 730-456

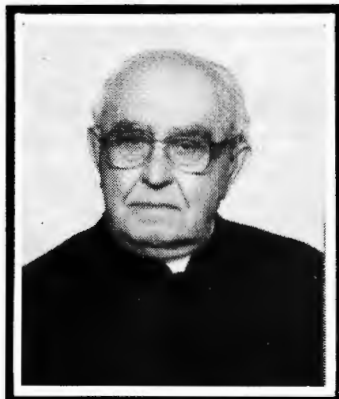
Sógor
CAFFE MOTEL ^{YU}

Tul. Gyorgye Milosevics
Kishegyes, Tito marsall u. 45.
Tel.: 730-456

Állandó nyitvatartás, finom ételek,
bő választék, kedvező árak,
gyors kiszolgálás
300 férőhelyes, impozáns
kerthelyiségünk lakodalmak,
bankettek rendezésére ideális!

IN MEMORIAM

Töretlen lélek



hogy az ottani templomban szentmisét tarthasson.

Mert papi hivatásának ötven esztendejéből hatot börtönben töltött.

A börtönben kőműves és ács mesterséget tanult.

Ácsmesterséget, mint az a másik, az a bibliai József. Kiszabadulása után persze nem ezt a kényszer mesterséget folytatta, azzá lett, ami föl-szentelése óta mindig is volt: anyaszentegyháza kicsi kövecskéje."

Egy másik neves publicistánk, Matuska Márton a Tóth atya c. írásának (Magyar Szó, 1997. aug. 10.) befejezésében a következőket írta róla:

Letartóztatása Topolyán történt 1947. november 11-én, és 1953. november 23-án amnesztiával szabadult. Az ő véleménye szerint sikeres újvidéki és temerini tevékenysége miatt ítélték el, ami hihető is, hiszen 1946-ban, amikor egy vasárnapi szentbeszédben elbúcsúzott temerini híveitől, azok hangos zokogással hallgatták szavait. „Olyan pap fog utánam jönni, aki sokkal szebben prédikál, mint én szoktam” - mondta követőjéről, Vondra Gyuláról, aki csakugyan páratlan sikerrel működött a vészterhes időkben Temerinben.

Következnek az újabb állomások: Újvidék, Topolya, majd a pozsareváci szünet után Ad, ismét Újvidék, előbb a nagytemplomban, majd a telepiben, azután Földvár, és végül Kishegyes, ahol kivárta aranymiséjét, s utána visszavonult, előbb Feketecsre, majd néhány hónapra Adára, ahol megtért híven szolgált Teremtőjéhez.

Kishegyesen a búcsú táján háromszázán kísérték utolsó útjára, közöttük néhányan azok közül, akikkel együtt erősítette hitét és lelkét a börtönben. Egyikük közülük méltóan elbúcsúzott tőle. Saját kívánságára temették el Hegyesen.

(ig)

Dr. id. Majláth József

(1908-1997)



Kishegyesen, 1997. augusztus 23-án elhunyt dr. idős Majláth József, népszerű orvos, akinek hosszú életútja összefonódott a falu és lakosága sorsával.

Mindenkit ismert, mindenki tisztelte. A falu mindennapjaihoz tartozó jelenség volt, ahogy jellegzetes testtartásával végigkerékpározott az utcán, s a legkisebb gyerektől a legidősebb járókelőig, mindenkinek elfogadta köszönését. Mert nem volt olyan ember a faluban, kinek ne segített volna, ha arra szükség mutatkozott.

A második világháború után, kishegyesi lakosként naponta utazott vonaton a péterváradai kórházba, az akkori munkahelyére, de két utazás között, estétől reggelig szó nélkül ellátta az orvosi segítségért bekopogó betegeket. Sose hallotta tőle senki, hogy: most fáradt, most nem ér rá, Élete végéig hivatásának élt, példamutatóan, úgy, ahogy orvosi esküje kötelezte.

A kórházi munkára való ingázást később helybeli rendelésre váltotta át. Az általános orvosi ténykedése mellett, fogorvosi praxist is folytatott, mivel a faluban mindig nagy hiány volt fogorvosból. Sokszor két műszakot látott el, éjjel meg otthoni kapujában égett az ügyeletes orvost jelző kis táblácska fénye.

Ő tényleg teljes életutat járt be. Magas hivatástudata mellett, példás családi életet élt, résztvett a falu szellemi életé-

ben, s továbbrakta az orvosdinasztia lépcsőzetét. Norbert fia gyermekgyógyász szakorvos, József fia pedig fogorvos.

Idős korára szívesen meséltgetett a régmúlt időről, amit a helytörténet-kutatók át is mentettek az utókorak.

Temetésén dr. Deák Tibor, a helybeli Egészségház igazgató főorvosa a következő búcsúbeszédet mondta:

Tisztelt, Doktor Bácsi! Kedves Gyászoló Család, Kegyeletadó Gyülekezet!

Az a szomorú feladat és egyben megisztelés ért, hogy elbúcsúzzam a köztiszteletben álló, az elismert és nagyra becsült kollégát, a Dr. Márton Sándor Egészségház valamikori dolgozóját, idős dr. Majláth Józsefet.

Mi, akik e század közepén születünk, már gyermekkorunk óta orvosként és fogorvosként ismertük. Mindig itt élt közöttünk. Engedjék meg, hogy néhány mondatban vázoljam tartalmas életútját.

1908-ban született Szabadkán, ahol általános és középiskolai tanulmányait befejezte. Orvosi diplomát a budapesti Orvostudományi Egyetemen szerzett. Pályakezdő éveit különböző magyarországi kórházakban töltötte, majd katonarorvosként tevékenykedett. 1960-tól egészen nyugállományba vonulásáig, 1978-ig, falunk egészségügyi intézményében dolgozott. Sok betegét még ezután is rendszeresen látogatta és gyógyította. Az utóbbi időben egészsége fokozatosan romlott, majd váratlan sérülése szinte előre jelezte, hogy nincs messze a vég, ami, sajnos 1997. augusztus 23-án, az esti órákban be is következett.

Kedves Doktor Bácsi! Köszönjük mindazt, amit közösségünkért és egészségügyünkért tettél. Nyugodjál békében.

(ig)

Művelődési hírek

Eper Kálmán Sziveri-díjas

Ismét kishegyesi alkotó nyerte a Muzslán hagyományosan minden évben meghirdetett Sziveri János verspályázatot. Ezúttal *Eper Kálmán*, a Táltos alkotócsoporthoz tagja küldte be a legértettebb verset. A Faragó Kornélia és Juhász Erzsébet egyetemi tanárok, valamint Czifra Ferenc, a Sziveri János Művészeti Színpad alapítója alkotta bíráló bizottság Eper négy beküldött pályaműve közül a Mefisztók meséje c. versét díjazta.

Eper Kálmán a szabadkai Műszaki Főiskola abszolvensé, falunk ifjúsági elnöke, 1994 óta ír verseket. Alkotásait a Táltos Civilizációs Lap (amelynek ő az egyik szerkesztője), a Symposium, a Családi Kör és a Magyar Szó közölte, de hangzott el már novellája az Újvidéki Rádióban is.

A második díjat ugyancsak kishegyesi pályázó, *Bognár Attila*, a szegedi Hittudományi Főiskola hallgatója érdemelte ki.

Két első díj a KMV-n

Két kishegyesi első díjosa is van az idei Középiskolások Művészeti Vetélkedőjének. A sorrendben XXXI. KMV áprilisában, Bécsein megtartott döntőjén vers-kategóriában *Pirmajer Kornélia*, a Táltos alkotócsoporthoz tagja bizonyult a legjobbnak. A Tóth Livia újságíró, Toldi Éva irodalomkritikus és Juhász Erzsébet egyetemi tanár összetétel zsűri négy beküldött alkotása alapján ítélte a legjobb versírónak.

Pirmajer Kornélia a szabadkai Október 18. Építőipari Szakközépiskola magasépítészeti szakának végzőse. Tavaly kezdett publikálni. Eddigi munkáit a Táltos Civilizációs Lap és a Képes Ifjúság közölte.

A novellisták között a szintén kishegyesi *Mirnic Gyula* kapta az első díjat, ugyanakkor övé a közönség díja is. Mirnic Gyula a szabadkai gimnázium végzőse és az újvidéki Symposium folyóirat szerkesztője. A díjat az Angolvécé-komplexus c. novellájáért érdemelte ki. Ő már tavaly is a KMV díjazottja volt. Emlékeztetőül: Nagypám balladája c. novellájáért az első díjon kívül megkapta a Képes Ifjúság, a Magyar Tanszék és a diákzsűri különdíját. Ősre a Kodolányi Intézet előkészítőjében indul a nulladik évfolyamon. Szociológiát szeretne tanulni.

Fiatalköztársaságok a tatai JAK táborban

A közelmúltban Tatán megrendezett József Attila Kör frótáborában Vajdaságot, illetve az újvidéki Symposium folyóiratot három fiatal kishegyesi alkotó: *iff. Virág Gábor* főszerkesztő, *Horváth György* felelős szerkesztő és *Mirnic Gyula* szerkesztő képviselte. Az anyaország és a határokon túli régiók mintegy hetven fiatal- és középgenerációs frója vett részt a találkozón. Áttekintették a folyóiratok közötti együttműködés lehetőségeit, kísérleteket tettek a modern irodalom irányának és tempójának meghatározására, valamint irodalomelméleti kérdésekben cseréltek véleményt.

P. R.

Kishegyesi nyár '97

Idén is gazdag és sokrétű programok zajlottak Kishegyesi nyár fedőnév alatt a Kátai tanyán. Már a tavalyi viszonyokhoz képest nagyon sokat változott a tanya. Elkészült a központi épület, a beépített tetőtér, kivezették a villanyt, sőt az utolsó táborozás óta elkészült a vízvezeték is, ami mind-mind a táborlakók kényelmét szolgálja.

Az idei idény július 1-én indult az ifjú képzőművészek már hagyományosnak mondható Firka táborával. Ők a topolyai művésztelep kihelyezett fiókjaként a Művelődésügyi Minisztérium támogatását élvezik. Ilyen értelemben a firkák sorrendben az ország negyedik gyermekművésztelepe.

A tábor vendége volt *Rabotovszki Tibor* topolyai fafaragó is, aki elkészítette Csübe Ferenc kopjafáját és másik három kopjafát, amelyeket a tábor területén állítanak majd fel. Ami a hagyományokat illeti, szinte ugyanaz mondható el a Zöld táborról is, hiszen július 7-től 12-ig már harmadízben került megrendezésre. Lényegében a Zöld Szív Mozgalom környezetvédelmi és környezetismereti táborról van szó, amelynek vezérgondolata: összhangban élni a természettel.

Július 14-től 19-ig a bábkurzus hallgatói ütöttek tanyát a táborban. A résztvevőket jeles magyarországi szakemberek, *Dörögdy Miklós* színész, bábművész és *Koryürek Vera* a Budapest Bábszínház iparművésze oktatták.

Idén is a leghosszabb és egyik legértékesebb tábor a július 21-től augusztus 1-ig működő építészetalakozó, a Campus '97 volt. Központi témája a bioöko építkezési rendszer tapasztalataihoz kapcsolódott, amiről *Hegedűs Zsolt*, a bioorganikus építészet magyarországi úttörője tartott előadást. A tábort eminens vendége *Böröcsök Antal* a Csongrád megyei Pusztamérges polgármestere volt, aki a településfejlesztés terén elért kimagasló eredményeinek tapasztalatait igyekezett átadni.

Ezt követően augusztus 4-től 9-ig a kézügyesség mesterei, a hímzők és öltöztetők vették birtokba a tábor, majd 11-től 16-ig a Környezetnyelvi tábor volt soron.

Mi ezúttal az idényzárón, a tűzoltók táborában jártunk. Az idén 123 éves Önképes Tűzoltó Testület 8-16 éves gyerekek számára szervezett közös programot.

- Kimondottan a versenyekre való felkészülés céljából vagyunk itt - mondta *Dudás Tibor* táborparancsnok. - Sajnos év közben nagyon keveset tudunk gyakorolni, ebből a szempontból nagyon hasznos és fontos nekünk is a tábor. Másrészt jutalom azoknak, akik év közben a legszorgalmasabban dolgoztak.

Idén ötven gyerek vett részt a gyakorlatokon és közös foglalkozásokon, köztük négy vendégkislány a moravicai ÖTT-től. - Több ez egyszerű gyakorlatozásnál - magyarázta a táborparancsnok. - Sokat jelent az állandó együttlét, ami év közben pótolhatatlan. Így nagyobb feyelmet tanulnak a gyerekek és a versenyekkel is erősebb, amire majd igencsak szükség lesz szeptember végén Pannónián a községi versenyeken.

A zárónap látványos táborünnepeléssel fejeződött be a tűzoltók, egyben az egész évad gazdag program-sorozata, amelynek során több mint 300 gyerek töltötte tartalmasan a nyári szünetét.

P. H.



Gyakorlatozik a tűzoltó utánpótlás

Lipár ünnepelt

A pravoszláv Nagyboldogasszony napján, a falu napján, augusztus 28-án, többnapos ünnepségsorozat kezdődött a szomszédos Lipáron. A fő esemény a helybeli temetőben épült görögkeleti templom felszentelése volt.

A felszentelésen részt vett *Sipos Béla*, községünk polgármestere és *Dudás József-Duker* községi képviselő úr is, aki az ügy támogatásáért ezüst diplomát kapott.

A kulai polgármesterrel és a lipári helyi közösség vezetőivel megegyeztek abban, hogy közösen kérik a köztársasági igazgatóságtól és a Közlekedési Minisztériumtól a Kishegyest és Lipárt összekötő nyári út regionális úttá való nyilvánítását és aszfaltozását.

Mindkét település polgárainak érdeke, hogy ez az elképzelés mielőbb meg is valósuljon.

Állandóan követni az igényeket

Amikor öt évvel ezelőtt, a faluszélen megnyitotta kapuit a Buga-bár kisvendéglő, senki emberfia meg nem mondta volna, hogy mára a környék egyik legkedveltebb szórakozóhelyévé válik. Egy felújított, keskeny parasztház parkolóhely nélkül, távol a falu központjától valóban nem sok jóval kecsegtetett. Merthogy itt is sok az eszkimó és kevés a főka. Magyarán: aránytalanul sok kocsmá van Kishegyesen, vendég meg sehol. *Tarján Róbert*, vagy ahogy mindenki ismeri: Buga, mégis belevágott...

- Mikor leszereltem, tisztában voltam vele, hogy ki kell találnom valamit. A szüleim kilencvenkettő másjában vették meg a házat. Segítettek a felújításban is, és az év decemberében egy kis kávézót nyitottam itt - emlékezik Buga a kezdetekre. Ez viszonylag szerény kísérlet volt a mindössze harminc négyzetméter alapterületével, de úgy gondoltam, az idő majd megmutatja...

Két évig maga csinált mindent: egyszemélyben volt pincér, főnök és beszerző. Szerencséje volt. Szülei harmincéves kereskedői tapasztalattal könnyedén oldották meg a könyvelés és egyéb „papírmunka” okozta gondokat. Családi kisvállalkozás volt ez, a szó igazi értelmében. Később konyhával bővítette a vendéglőt, szülei ebből a munkából is kivették a részüket. Pacallal kezdték, és ma már övék a környék legváltozatosabb, legjobb ételkínálata. Ami azonban a vendég asztalára kerül, azt azóta is a szülők készítik.

- Nekik köszönhetem, hogy a vendégek elégedettek a minőséggel! Hogy eleget tehesek a megnövekedett igényeknek - hiszen a konyha kinőtte kilencvenötöre már a kisvendéglőt - egy huszonöt négyzetméteres éttermmel bővítettem a lokált.

A szeparék beállítása felkeltette a fiatalok érdeklődését. Ugyanakkor üzleti ebédek, vacsorák rendezése is lehetővé vált. Ez hozta meg aztán az igazi áttörést. Ekkor keztem érezni, érdemes volt belevágni. Ettől a pillanattól már a forgalom diktálta a tempót. Jött a nyár és vele a vendégek özöne is.



Az új kihívás nem érte készenlétlenül az ifjú tulajdonost. A széles telek kínálta adottságokat kihasználta és izléses kis faházikókat építtetett. A pázsittal, virágokkal, gyümölcsfákkal övezett hangulatos kerthelyiségben további hetven személyt tudott fogadni. Egyre bővült a vendégek köre. Mind többen és töb-

ben jöttek vidékről, s a téli hónapokra megint szűkösen voltak. Nem is csoda. Gyakran előfordult, hogy a pénteken, szombaton itt szórakozó fiatalok másnap szüleikkel tértek vissza ebédre, vacsorára. A bevált receptet alkalmazva Buga gondolt egy merészet, megemeltette a mennyezetet és



Biztos recept a vendéglátóiparban nincs - vélekedik Tarján Róbert, a falu legforgalmasabb lokáljának tulajdonosa

- Kötelességem a tőlem telhető legjobbat nyújtani - mondja, amikor a siker titka felől faggatom. - Tartozom ennyivel azoknak, akik megtisztelnak a látogatásukkal. Igyekezek állandóan valamit újítani, követni az igényeket. Mint mindenben, ebben a szakmában is kitartónak kell lenni. Volt úgy is, hogy többet költöttem, mint amennyi befolyt. Többször is bezárhattam volna, amikor nem ment jól. Próbáltam megtalálni az ideális kombinációt: kicsit étterem halk zenével, kicsit bár tompított fényekkel; hétvégén hangosabb diszkózene. Jó konyha, udvarias, precíz kiszolgálással. És persze rend, nyugalom mindenek előtt. Nálam éjjeliőr vigyázza a parkoló kocsikat és nagyon ritka a rendbontás. Biztonságérzet nélkül nincs jól menő lokál. Holtbiztos recept persze nem létezik. Meg kell próbálni: én is ezt tettem!

Indulásom előtt még hozzászieszi, márciusban ismét bezár, új részleggel bővíti a vendéglőt. Ha másért nem, hogy hű maradjon önmagához. Ehhez már csak sok siker és még több vendéget kívánunk.

Péter Róbert

Forumcup®

**Kishegyes,
Győzelem u. 11.
Telefon: 731-222**

**Irodai és iskolai kellékek,
ajándéktárgyak, játékok
kicsiben és nagyban.**

Szolgáltatásaink:

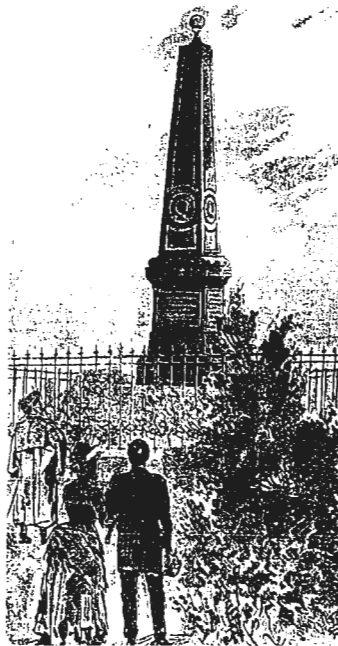
- * szítanyomás, *könyvkötés,
- *fénymásolás,
- * nyomtatószalagok felújítása

Acélozott vasba öntött hit

Kis híján tíz évvel ezelőtt, ezerkilencszáznyolcvanhét júliusában ünnepelethették volna a hegyesiek és a környékeliek a falu határában felállított nevezetes emlékmű fönnállásának századik évfordulóját. Persze nem ünnepelte senki. Az „acélozott vasba” öntött obeliszk már rég nem magosodott a mauthauseni vörös gránitból készült talapzatán. Lebontották. Vagy inkább ledöntötték. Ahogy illik elbánni az „ellenség” emlékműveivel ezen a tájon. Mert a „hősi emlékmű”, a négyvennyolcas magyar szabadságharc utolsó győztes csatájának büszke emlékeztetője ezerkilencszáztizentkilenc után nem hirdethette tovább azt az eszmét, amely létrehozta.

Nincs feljegyzett nyoma, vagy ha van, nem került még napvilágra, hogyan fogadták, hogyan élték át a hegyesiek és a környékeliek a szobor lerombolásának a tényét. Annak sem igen maradt nyoma, mennyire azonosultak a harminc éven át álló emlékművel, mennyire érezték a sajátjukénak a hegyesiek, a szeghegyiek, a feketehegyiek. Elsősorban a kishegyesiek, akiknek a határában díszelgett. Valószínűleg maradt nyoma. Az emberek szívében, tartásában. Mert egy kicsit azért mégiscsak büszkéek lehettek rá. De azoknak a keveseknek a szíve, amelyekben még élt a szobor, rég mind elporladt azóta. Nem csupán a büszkeség tűnt el az emberi szívekből, de lassan a szobor emléke is kitörlődött az utódok emlékezetéből. Az idő és a történelem megteszi a magáét.

Elképzehető, miért ne történhetett volna meg, hogy a szobor ledöntését épp hegyesi emberekre bízta. Parancsszóra, persze, de úgy, hogy fizetséget is kaptak a munkájukért. A régi följegyzések, jegyzőkönyvek és tudósítások részletesen elmondják, hogyan indult meg a gyűjtés az emlékmű felállítására. Még azt is feljegyezték, miszerint „e hó 15-én - ezernyolcszáznyolcvanhat novembere - 9 órakor történt az első ásony fordítása egy öreg honvéd és Gyikos Mihály mérnök... jelenlétében. A jövő héten már az alapok építését is megkezdik. E hó folya-



**A kishegyesi csataemlék.
Fénykép után rajzolta Hány Gyula**

mán az 50-60 métermázsa csataemlék öntése is megrendeltetik Budapesten... Az emelendő piramis mintáit a Schlick gyár szolgáltatta".

Annak az „öreg honvédnak” a nevét, aki az első ásonyomot tette az alap kiásásánál, kifejejtette a tudósító, különben a legapróbb részleteket is följegyezték, s ezek a részletek fenn is maradtak. Csak az emlékmű eltűnése körülményeinek a leírása nem maradt ránk. Az például, ki vontatta be az acélozott vasba öntött obeliszket a faluba, hogy került a község háza fészerébe, s ott hogy élte túl az első Jugoszlávia összeomlását, a magyarok visszajövetelét, majd újbóli kivonulását és a második Jugoszlávia jó első tíz esztendejét. Annyi bizonyos, hogy az emlékmű talapzatának hamarabb akadt „gazdája”, mint az obeliszknek. Vagyis a mauthauseni vörös gránitnak. Talán helyet cserélt, s immár egy másik „szabadság szobor” talapzatául szolgált. Vagy beépítették valamely hegyesi vagy szekicsi ház fundamentumába, falába. Az obeliszk a hegyesi község háza fészerében kötött ki, ott fektették le, s e sorok írója is többször megnyargalta gyermekkorában. Nem is sejtve, hogy szent ereklyét lovagol.

Jó negyven évig pihent így az emlékoszlop, harmincévi álldogálás

után, mígnem megakadt rajta a szeme egy kufárnak, s megvásárolta. Valószínűleg a községtől, hiszen a község háza területén hevert és porosodott az emlékmű, a község háza fészerében. Máig „tisztázatlan körülmények között került eladásra ócskavasba”. Amiből azért annyi sejtethető, hogy ócskavasként adták el. Valószínűleg kilóra. Jó sok kiló lehetett benne, ha 50-60 métermázsa nyomott.

Immár csak a lelkiismeretünket nyomhatná, ha nyomná. Nem túlságosan nyomja.

S ha egy kicsit mégis, még könnyíthetnénk rajta.

Két év múlva kerek évfordulója lesz annak az ütközetnek, amely a hegyesi „fennsík”-on zajlott le Guyon Richárd honvédtábornok és Jelacsity között.

Ez a két esztendő talán elegendő idő arra, hogy engedélyt könyörögjön ki Hegyes elöljárósága a szerb minisztériumtól a csata színhelyének újbóli megjelölésére. Rögtön hozzátennem szerény megjelölésére. Jó lenne, szép lenne, ha ez a „kezdemény” épp abból a környezetből indulna ki, amely a szóban forgó emlékmű elvesztéséhez mégiscsak hozzájárult. Mert ha lett volna bátorságunk előre tekinteni, az acélozott vasba öntött obeliszk még mindig ott heverhetne valahol a hegyesi község háza udvarán vagy valamelyik zugában, de sajnos nem tudtuk megőrizni, elherdáltuk. Pedig ha még mindig ott porosodna, immár csak a szerb illetékes minisztérium jóindulatára és engedélyére lenne szükség, hogy nyolcvan esztendei csend után újra fölállíthassuk. Ezen azonban már hiába borongunk.

Vajon az emlékmű emlékét képesek leszünk-e fölállítani? Akár csak egy egyszer közönséges betontalapzatra is. Tehát nem a réginek a mását, hiszen még az száz év előtt élt elődeinknél is szegényebbek lettünk. Mégis méltó jelet állítani azok emlékére, akik akkor sem csüggedtek, akkor is hittek a győzelemben, amikor körülöttük minden elveszett.

Németh István

Áthatottan

Üdvözlöm a számomra mindig kedves kishegyesieket!

Miért mondom így? Mért lenne számomra Kishegyes kedvesebb, mint mondjuk Pecosor vagy Gunaras, Feketics vagy Szabadka? Egyszerűen azért, mert itt születtem, és ami ennél még fontosabb, részben itt nőttem fel. Azért mondom, hogy részben, mert szüleim akkor már - az ötvenes évek derekán - Temerinben, majd Újvidéken éltek. Édesanyám csak szülni jött haza, én pedig már - miután nagyobbacska lettem - gyermekkori éveim legszebb, legjátékosabb heteit Kishegyesen töltöttem a nagymamánál, a nagybácsinál, unokatestvéremnél, Tamás bácsinál. Rengeteg gyerek volt, és miénk volt

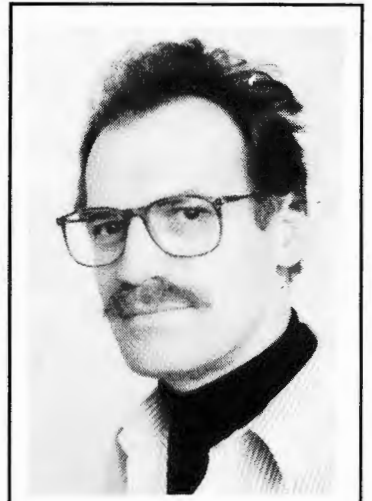
az egész falu. Itt ültem először lóháton, itt ismerkedtem meg a gyümölcsfákkal, a mezők virágaival, itt tanultam meg horgászni. Templomba is jártam, és néhány hittanórán is voltam, de csak azért, hogy a plébános úr nagyfémdobozából cukorkákat markolhassak, s a zsákmányt megoszthassam haverjaimmal, akik már vártak rám a mozinál. Szerelmes is itt voltam először, az első csókot is itt kaptam. Emlékszem, három nap múltán is éreztem a lány puha, forró ajkait az ajkamon.

Kishegyes és Feketics voltak ifjúságom kedves állomásai. Akkor már kevésbé a mezők, az udvarok, a padlások, a fák és a jószágok érdekeltek, hanem a strand, a diszko, a

szórakozás. Ebből a korból is vannak gyönyörű emlékeim.

Mindezt, miért tartom fontosnak közölni ezeket a személyes dolgokat? Azért, mert mélyen meg vagyok győződve arról, hogy újságírói, riporter munkámat soha nem hatotta volna át a falu, a falusi élet ősi egyszerűsége, a falusi emberek tisztasága, őszintesége, szeretete. Emberszeretetre nevelt ez a közösség és igazságérzetre tanított, mindezek nélkül aligha érhettem volna el sikert ebben a szakmában. Ezt jórészt Kishegyesnek, a kishegyesieknek köszönhetem. És köszönöm is.

Németh Zoltán



Németh Zoltán, újságíró, a Magyar Szó c. újvidéki napilap főszerkesztő-helyettese, Kishegyesen született 1956. március 18-án. Eddigi könyv alakban megjelent művei: Téves csatatéren (társszerző): riportok. Újvidék: Napló, 1993. Balkáni fenevad: riportkönyv. Újvidék: Napló, 1996.

A szülőfaluhoz szóló, itt közölt vallomását 1997. március 21-én a falunap alkalmából rendezett élőújságon olvasta fel.

A Csépe-nap műsora:

- délután 15 órakor az emléktábla megkoszorúzása

- 15,30-kor az Emlékbizottság ülése a községi képviselő-testület nagyertermében:

* beszámoló a bizottság munkájáról

* Bence Erika értekezése Csépe Imréről

* Beregnyei Miklós (Paks) emlékezik Hia-dorra, Jámbor Pálra

* Bognár Attila verseiből olvas fel

* Gerold László előadása Cziráky Imre Muskáti c. népszínművéről

* Az Aranyeső díjazottjainak fellépése

* Az emléklakett átadása

* A kiskeramikusok kiállításának megnyitása

Új feladatok előtt

A hét szűk esztendő után ismét megnyitotta kapuit a Dévics Imre-művésztelep

Ha minden igaz, túl van fennállásának legsúlyosabb válságán az ország közismerten első kerámiai alkotóközössége, az 1959-ben alakult Dévics Imre Kerámia-művésztelep. Hét év pangás után augusztus 20-tól 25-ig a Cservenák Erzsébet vezette ifjú alkotók csoportja dolgozhatott a nekik otthont adó téglagyárban. Az ő csoportjuk kerek évfordulót ül az idén: pontosan húsz éves fennállásra tekinthetnek vissza. A hat napot át tizenöt középiskolás, zömmel helybeli és topolyai fiatal gyúrta az agyagot a Bácska Téglagyár e célra fenntartott termében.

Ami a felnőtt alkotócsoportot illeti, legutóbb 1990-ben jöttek itt össze az akkor már évek óta vissza-visszajáró művészek. A dobozi Drago Handanovics, akiről azt se tudják él-e, hal-e, a törökbecsei Milorad Joszimovics, az egykori alapító Moják Aranka és leánya Dijana Kamenicáról, a helybeli Csernus László,

aki azóta Kecskeméten eresztett gyökeret és szerzett magának hírnevet, Nemes Fekete Edit és Ivan Jandrics Szabadkáról, Dejana Vučkovićs, Tatjana Dejanovics és Marica Jovicsevics Belgrádból, Matuska Ferenc Temerinből és a mostani házigazda Cservenák Erzsébet Topolyáról. Rajta kívül a „nagyokat” ezúttal Matuska Ferenc Temerinből és Csernus László képviselte. Rájuk vár a nagy feladat, hogy a negyvenéves jubileumig hátramaradt két évben megpróbálják visszaállítani a művésztelep egykori híret. Nyilvánvaló, hogy a cél nagyságához mérten az önkormányzat, a helyi közösség és a faluvállalatoknak támogatása is elengedhetetlen.

A hat nap alatt készült alkotások szeptember 26-án, a Csépe-nap keretében megrendezendő hagyományos kiállításon teszik közzemlére az iskola előcsarnokában.

P.R.

*Foto
Szavji*

KISHEGYES, Tito M. u. sz.n.
730-730
TOPOLYA, Tito M. u. 49.
711-664

Műtermi és esküvői fényképezés,
igazolványképek gyors kidolgozása,
reklámfotózás, iskolai tablóképek
és albumok készítése.

Névjegykártyák, meghívók,
öntapadó matricák, reklámtáblák
készítése.

Bélyegzőkészítés,
porcelánképek, fénymásolás.



SSR "ALFA" Fűrésztelep

Tulajdonos:

TUMBÁSZ T.

Telefon: 024/730-749

Lakás: 024/730-794



**HORNYÁK
ÁGNES**
Magán-
vegyes-
kereskedése

Kishegyes
Tito marsall u. 90.
730-104
Lakás:
Vuk Karadzic u. 7.
730-463

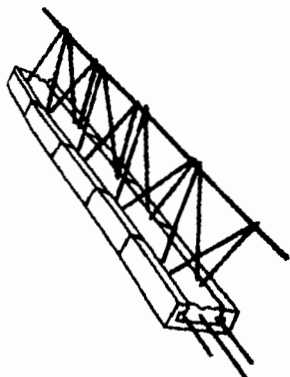
KELY

OBUČAR • CIPÉSZ

KELEMEN SÁNDOR

Kishegyes, Iparos u. sz. n.

- Lábbelik készítése
és javítása
- Olcsó, pontos, gyors
szolgáltatás

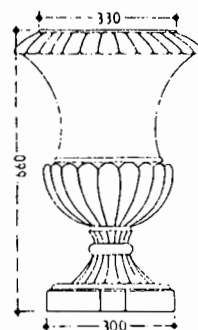


MONT-EL

Kisipari Magánvállalat

Kishegyes, Verbászi út 47. Telefon: 024/731-491

**Termékeink: födémgerendák
6,40 m fesztávig, nyílászárók feletti
gerendák, kéményelemek,
fonott drótkeítések, betonvázák.**





Az ablak
teszi
a házat



**Ön megálmodja,
mi elkészítjük!**

**Műanyag
ablakok, ajtók,
télikertek egyedi
méretre is!**

NÉMETH DEZSŐ,
5502 Gyomaendrőd, Fő út 81/1.
Telefon/fax: 66/386-328

**STÍLUS, ELEGANCIA,
GAZDASÁGOSSÁG**

ÍRÓINK

Jámbor Pál - Hiador

1821. január 16-án született Pakson. Középiskolai tanulmányait Kalocsán, Pécsen, Pesten és Vácott végezte. Miután 1844-ben. Miután 1844-ben pappá szentelték, káplán lett Óbecsén (ekkor kezdett verseket írni), majd plébános Jankovácson (Jánosházán). Első költeményei álnéven jelentek meg a Regélő című lapban meg a Honderben, amely az almanachlira körébe tartozó műveit szembeállította Petőfi verseivel. Őt pedig az ország legjobb költőjévé kiáltotta ki.

Sikerült is ellenséges érzelmeket és indulatokat kiváltani Hiador még maga Petőfit is becsmérelte ti leveleiben.

Ezt a mesterségesen keltett ellentétet túlozta el aztán mindkét tábor, a népi esek is meg az almanachlira képviselői is. Ha maradt e vitából valami az utókorra, már csak az, hogy Jámbor Pált el kell marasztalni.

Pedig a két költő majdnem baráti kapcsolatban volt. Egy alkalommal együtt látogatták meg Aranyékat, Vörösmartynál is közösen tett látogatásukról is tudunk, meg átbeszélgették éjszakákról.

A forradalom idején állást vállalt a közoktatásügyi minisztériumban, majd a kormánnyal együtt ő is Debrecenbe menekült. E közéleti szereplésének egy évtized bujdosás, illetve emigráció lett az ára a világosi fegyverletétel után.

1852-től 1859-ig Párizsban élt. Itt irodalmi munkái jövedelméből élt: magyar költők műveit fordította, de írt verseket, sőt Paul Durivage álnéven regényt is francia nyelven.

A kalocsai egyházmegye segítségével kapott kegyelmet, s tért haza Magyarországra 1859-ben.

Kishegyesre helyezték káplánnak. Saját élményei és plébánosa (Botka Mihály! V.

G.) hatására oly hamar vált nagy hatású és kiváló szónokká, hogy hírére a kulai kerület (ellenzéki! V. G.) országgyűlési követé választotta 1861-ben. Ugyanebben az évben a szabadkai gimnázium igazgatójává is kinevezik. Még két ízben volt két-két évig országgyűlési képviselő: 1865-ben és 1869-ben. 1871-ben kilépett a rendből, s áttért a református hitre.

1873-ban a szabadkaiak visszahívják a gimnáziumba tanárnak, még ugyanabban az évben újra igazgatóvá választják. 1882-ben nyugdíjazták.

1897. április 14-én hunyt el Szabadkán.

Jámbor Pál legjobb és legidőállóbb alkotása a Párizsi emlékek 1861-ben Szabadkán megjelent, franciaországi útirajza, amelyet 1854-es és 1855-ös párizsi beszámolóiból állított össze, nyolcévi franciaországi emigrációs élet után hazatérve. Arról a Párizsról



beszél, amely ugyan akkor már az „új Babylonként” élt a magyar közvélemény tudatában, valójában azonban éppen azokban az esztendőben kezdett azzá válni, ami ötven esztendő múltán Ady Endrét vonza oda: a modern élet lehetőségeinek színpadává - írja a könyvről Bori Imre.

A Párizsi emlékek előszavát Jámbor Kishegyesen írta, sőt igen valószínű, hogy itt is állította össze művét a szerző.

Jámbor Pál az 1869-i országgyűlés befejeztével Pesten maradt, s lapalapításba fogott. 1871-ben indította a Közvélemény c. szépirodalmi és politikai lapot, melyet az első szótól az utolsóig egymaga írt. A lap rövid életűnek bizonyult, s a költő a második évben belebukott vállalkozásába.

Hiador szülővárosában alakult Jámbor Pál Társaság azonban újra élesztette a lapot. Jámbor halálának századik évfordulója alkalmából.

Ez év márciusában Kishegyesen járt a paksi Jámbor Pál Társaság néhány tagja, hogy városuk szülőltjének, Jámbor Pálnak a nyomait kutassák. Látogatásukról a társaság lapjában hosszabb írásban számoltak be, amit elenyésző rövidítéssel mi is leközlünk lapunk e számában. A további együttműködés szorgalmazására felkértük Beregnyei Miklós urat, tartson az idején Csépe-napon egy rövidke előadást Paks jeles szülőltjéről. Jámbor Párról.

Párizsi emlékek

(Részlet)

Párizs, 1855., Boulevardok.

Kedd öt órakor. Gyönyörű szép őszi nap van; minden mi szabad a boulevardokra igyekszik; a café de Parizs előtt sorban ülnek Párizs szépségei, e tavaszi és őszi virágok, kiknek legszebb álmuk a boulevard. Valaki, a város e részét, Páris ütőrének mondta; Párizs szeme a boulevard. Itt van minden mi lát, vagy mit látni kell; itt vannak a szemlészek és szemlész nők, kik egymást nézik, el-nézik, és le-nézik: itt vannak a rövid látók és optikusok; itt vannak a legjobb és legszebb szemek; itt van minden, mi mutatni akarja magát, legyen az kelme vagy személy; itt vannak a legfényesebb tükrök, legtisztább ablakok, és végre a legjobb kilátások. Ha van Párisnak

szeme úgy az itt van. Vagy ha a Boulevard nem szem, egy fényes ablak, melyben Páris nézi magát. Bármilyen legyen, szép; sokan legszebbnek mondják a világon. Azonban e szép sétányon egy pár karikatúra ritkán hiányzik. Gombold be miattam nyakig a zubbonyt, legyen piros kendőd, kurta mellényed, én nem mosolygok, de ez a világ másképp gondol! - szeme megméri az embert tetőtől talpig, s ha szemedbe néz, az annyit jelent: Vous-étes un homme comme il faut. Batisz-ing és fényes-csizmák, előbbre valók, mint a jellem. Szűkölködők ne jöjjetek ide, itt senki nem néz meg, vagy gúnyal; itt rongyokat sokszor ez a gondolat követi: ez valami gonosztevő.

"Bátran légy tenmagad,
akárhogy ráncigálnak
Vezérnek lássanak bár,
vagy muzsikus cigánynak
Főlel tisztelettel a világ,
vagy legyűr,
a páholyban, a porban az vagy,
ami Belül!
(Benjámín László)

Kedves Tanáraink, Búcsúzó Diáktársaim, Kedves Szüleink, Vendégeink!

Egy évvel ezelőtt, amikor még csak szemlélőként vettünk részt a ballagáson, és kerestük az elköszönő szavakat, nem is gondoltuk, milyen gyorsan elröppen majd az egy év. Akkor, hetedikesként, úgy éreztük, hogy örökkévalóság lesz.

Most elérkezett, és mi búcsúunk és emlékezünk.

Titokban vártuk ezt a napot, és az emlékek rajként tolnak felénk. Melyik a szebb? A percek, amikor ijedt, csillogó szem kisdiákként édesanyánk kezét szorongatva léptünk át iskolánk küszöbét? Az órák, dolgozatok előtti szorongások, izgalmak? A nagy kergetőzések, az izgalmas sűgások, puskázások? A jól sikerült felelés utáni öröm, csatlódás?

Az idő mindent megszépít. Az iskolacsengő nyolc együtt töltött év emlékét zárja le, s ezek az évek, ha még nem is érezzük, talán a legszebbek lesznek életünkben. A legszebbek, hiszen mindig volt, aki gondoskodott rólunk. Szeretett, tanított, nevelt, irányított, és vigasztalt, ha kellett.

Kedves Tanítóink, Tanáraink! - köszönjük a tudást, az emberséget, a hitet, hogy érdemes küzdeni, becsületesen dolgozni - embernek lenni.

Drága Szüleink! Hogy itt állunk ünneplőbe öltözve, megilletődve, nektek köszönhetjük.

Hányszor kellett a nyolc év alatt megkérdezni, hogy tudod-e, kész van-e a lecke? És soha nem fáradtak bele.

Köszönjük a kitartást, a biztatást, az aggodást, az önzetlen szeretetet.

Szeretnénk a továbbiakban úgy élni és dolgozni, hogy büszkék lehessetek ránk - hisz:

"Az élet minden szépsége,
Az élet minden kedvessége,
A világ legmélyebb és legigazabb
örömei, minden, ami titokzatos
- kapunk előtt áll!"
(Hemingway)



Az elsősök fogadása

Iskolánkban, a hagyományokhoz híven augusztus 31-én fogadtuk az elsősöket. Rövid, ünnepi műsorral a nyolcadikos tanulók kedveskedtek az induló kisdiákoknak.

IN MEMORIAM



Szőke Hugóné, Lendeczki Erzsébet 1906. november 5-én született Felsőbányán (Románia) egy hétgyermekes bányászcsaládban. Az általános iskolát Kassán fejezte be, majd amikor itt megszüntették a magyar nyelv oktatását, Miskolcra költöztek. A tanítóképzőt Egerben végezte, ahol 1928-ban tanítónői oklevelet szerzett.

Ugyanebben az évben kezdte tanítónői pályáját a Hanyi-pusztai egyházi általános iskolában. Itt 1940-ig oktatta a tanyavilág nebulóit. 1940-ben Erdőtelekre helyezték, majd 1941-ben saját kérésére állami iskolai tanítónővé nevezték ki, így került az akkor Moholyhoz tartozó Szőke-sori szintén tanyai iskolába, ahol két éven át tanított. 1943-ban Kishegyesre helyezték.

A felszabadulás után állás nélkül maradt, mivel magyar állampolgárnak tekintették annak ellenére, hogy a férje jugoszláv. A tanítói hiányra való tekintettel átmenetileg néhány évig mégis taníthatott, de csak 1949-ben engedélyezték a véglegesítését a kishegyesi iskolában, ahol 1961-ig, nyugdíjazásáig dolgozott.

1987-ben megözvegyült, s majdnem tíz évet töltött szinte teljes magányban.

1997. augusztus elsején távozott közülünk.

Emlékszel?

Emlékszel még arra, amikor anyukáddal kéz a kézben indultok az iskola felé? És sírtál, mert tudtad, csöppnyi eszeddel felfogtad, hogy életed új szakaszához érkezted. Elsírtad a játékokat, a bújócskát, a fogócskát és a gondtalan gyermekkort. Az óvó néni helyett a tanító néni fogadott, akire először rossz szemmel néztél és nehezteltél rá, de később megszeretted. Életed folytatódott tovább, és te megtanultad a betűvetést, számrovást. Új élményekkel és tapasztalatokkal gazdagodtál.

Mint röpke fecske, úgy szállt tova a négy év. Felsőss lettél, azt hitted, hogy már nagy vagy és okos, és bölcs, pedig csak kicsi voltál, aki egy lépést tett az élet lépcsőfokán.

Az osztályfőnök már nem dédelgetett, hanem önállóságra tanított.

Egyenként tanultad meg az irodalmat, a tételeket, a csatákat, az országokat, a zeneszerzőket, a törvényeket, az élettant és még sok ezer dolgot, amire a nagyvilágban szükséged lesz. Átélted az első diákszerelmet. Átérezted azt a bizsergető érzést a szíved tájékán, amit előbbutóbb minden gyerek átérez. És reggel kisírt szemekkel ébredtél, mert a nagy ő elhagyott.

És megkomolyodtál, megtanultál gazdálkodni érzéseiddel, és kiismerted önmagad. Most itt állsz az élet küszöbén. És emlékszel? Ugye, emlékszel minden jóra és rosszra, szomorúra és örömteljesre?

Megtorpansz egy pillanatra, végigtekintesz az elmúlt tizenöt éveden, és elindulsz a nagybetűs Élet felé.

De jól vigyázz! Még sok akadály, megpróbáltatás és csapda áll előtted, ezért készülj fel legyőzni azokat!

Hallgass szüleidre, hallgass tanáraidra! Jót akarnak, szeretnek Téged! Ne felejtse el azokat, akik nyolc éven át a tudás mesterévé formáltak, hogy azt kellőképpen hasznosíthasd! Ne felejtse, hogy igyekeztek emberré nevelni!

Indulj hát tovább!

Gombár Judit 7.a

SPORT * SPORT * SPORT * SPORT * SPORT

A bíró(nő) szőrösszívű?

Miletics Erzsébet az első női kézilabda-játékvezető Bácskában

Őszintén szólva, sohasem fordult meg a fejemben, hogy a labdajátékokban miért nincs női játékvezető, s ha mégis van, miért oly ritka? Mint annyi mindenben, itt is a férfiak dominálnak, holott rangját, eredményességét tekintve a női kézilabda teljesen egyenrangú. Mi több, igen nagy múltra tekint vissza - szemben - mondjuk a női futballal.

Kishegyesen a női kézilabda szakosztály több mint negyedszázados történetében még sosem fordult elő, hogy női döntőnkök vezessenek mérkőzést. Ráadásul a szabályt erősítő kivétel csapatunk egykori erőssége, Miletics Szőke Erzsébet. Személyében most a falu első - sőt a község pillanatnyilag egyetlen kézilabda-bíróját tisztelhetjük. Pösze - ahogy a falubeliek többsége nevezi - az Újvidéki Testnevelési Kar edzői szakán abszolvens, idén hagyott fel az aktív játékkal.

- Nagyon erős szálak fűznek a kézilabdához, ugyanakkor tisztában vagyok azzal, hogy



örökké nem játszhatok - meséli indítékait Miletics Erzsébet. - Tizenegy évesen kezdtem Tóth Józsi bácsi keze alatt. Akkoriban talán nagyobb kedvem lett volna az atlétikához, vagy a szertornához. Ezekre persze helyben nem volt lehetőség, így maradt a kézilabda.

A vér - Pösze esetében a tehetség - azonban nem válik vízzé. Néhány éven belül a csapat egyik meghatározó egyéniségévé nőtte ki magát. Ezek után senkit sem ért váratlanul, amikor az újvidéki tanulmányai idején, tizennyolcévesen a vaj-

dasági ligás Slavijában folytatta pályafutását. Új csapata a mai nál jóval erősebb versenyfokozat élmezőnyébe tartozott. A pedagógiai középiskola és a főiskola után 1991-től újra az anyaegyesület sorait erősítette, majd rövidesen Topolyára hívták az Univer csapatába. Itt, a II. szövetségi ligában tett pontot játékos pályafutására.

- Előbb a szabadkai községek közi, a 96-os tavaszi idény óta pedig már a bácskai ligában fújtuk a sípot. Idén léptünk előre a vajdasági ligába és itt már lehetetlen lett volna összeegyeztetni a játékvezetést az aktív játékkal meg a munkahelyi kötelezettséggel - magyarázta Pösze, aki civilben felszolgáló a Pokol vendéglőben.

Persze a kézilabda-játékvezetés köztudottan „páros műfaj”, vegyes párosok azonban nincsenek. Ezért Pösze, amikor a szövetségben női bírókat kerestek, játékostársát, Beckskei Máriát beszélte rá, cseréljék fel a labdát sípra. Rajtuk kívül van még egy női bíró pár a zrenjani-

ni-pancsovai zónában, de itt, Bácskában ők az egyetlenek.

- Kezdetben kicsit furcsán néztek ránk; a nézőknek is szokatlan volt, de szinte azonnal elfogadtak bennünket. Van ugyan néha egy-egy beszólás a szigorúbb ítéleteknél, de ez minden feketeruhásnál is így van. Alacsonyabb ligákban vezetünk már fiúknak is mérkőzést, de itt sem volt gond. Sőt, mintha tartottak volna tőlünk. Pisszenni se mertek, nehogy túlzottan erélyesek legyünk. Ezért annyira sportszerű volt a játék, hogy meg is jegyezték: mindig nőknek kellene ítélniük.

Az új versenyfokozaton belül - mint elmondta - most Újvidékhez tartoznak, s itt már jóval nehezebb dolguk van, részint az erőnléti követelmények, részint a szabálymódosítás miatt.

- Sok új szabály van, sokat kell tanulnunk, és az elvárások is jóval magasabbak, de bízom benne, hogy itt is megálljuk a helyünket. **Péter Róbert**

Összeült az Egység SE Végrehajtó Bizottsága

Az Egység SE Végrehajtó Bizottsága augusztus 29-én megtartott ülésén felmérte az egyes szakosztályok legelemibb szükségleteit az új bajnoki idény küszöbén. Megállapította, hogy a fürdőmedence üzemeltetéséből és a községi költségvetésből befolyt pénz elegendő lesz az induláshoz, de a felszerelés felújítására már szűkösen jut, ezért támogatókat kell keresni.

• A sakkozók nem titkolják ambíciójukat, elsők szeretnének lenni. A játékerő és a felkészültsé-

gi fok ismeretében ezt el is várjuk tőlük!

• A férfi kézilabda megszűntével több figyelmet tudunk szentelni lányainknak, akik évről-évre javuló formát mutatnak. Középfelvezés a Bácskai ligában kézenfekvő, és kielégíti az elvárásokat.

• A Végrehajtó Bizottság ezenkívül foglalkozott még a lovassport, a kosárlabda és az asztalitenisz időszerű kérdéseivel, gondjaival, szervezési, anyagi problémáival. Megállapította, hogy az elkövetkező időszakban több figyelmet kell szentelni az

idősebbek és a legfiatalabbak sportolási lehetőségeinek biztosítására. A szabadidő- és diáksport tömegesítése egyik alapvető feladata lesz a jövőben a bizottságnak.

• Az ülés végén a SE Végrehajtó Bizottsága határozatot hozott az Atlétikai Szakosztály hivatalos bejegyeztetéséről (beindításáról) is. Halász Zoltán tornatanár ugyanis már évek óta foglalkozik a tehetséges kis atlétákkal. Jól jönne nekik a megmértetés rendes versenyeken is. Sok sikert kívánunk nekik!

Kézilabda

- Sajnálatos, de tény, hogy évek óta képtelenek voltunk elegendő fiatal bevonni a munkába. Kiöregedett csapatunkkal is szép eredményeket értünk el, azonban a fejlődésre ilyen körülmények között semmi kilátásunk nem volt - mondta Szpasztojics Báne, a sportág nagy elkötelezettje.

- A csapatunk vázát képező hét-nyolc játékos, csakúgy mint a magasabb versenyfokozathoz való jogunkat átengedtük a szomszédos Lovtyenácának, ahol már két éve hangsúlyozottan jól foglalkoznak a fiatal tehetségekkel.

Reméljük, hogy a tapasztalat és a fiatalos lendület ötvözetéből összekovácsolódott új csapat szép eredménnyel örvendeztet meg bennünket a jövőben.

E szám munkatársai: Sipos Béla, Péter Róbert, Vigh Rudolf, dr. Virág Gábor, Foto Sanyi. Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Kiadja: a Reklina Stúdió. Felelős kiadó: Hornok Ernő. Készült: Gyomaendrődön a Gyomai Kner Nyomda Rt.-ben. Vezérgazgató: Papp Lajos. Megjelent a Gyomaendrődi Szó-Beszéd különkiadásaként 1997. szeptemberében